

Veteranenkids: 'Wij horen er ook bij!'

**Dochters Indië- en Nieuw-Guineaveteraan:
'Delen is helen'**

**Dienstslachtoffer Hendrie Hankamp:
'Door politiewerk kwamen trauma's
uit Koude Oorlog terug'**

'De toekomst laat zich alleen voorwaarts vormen en ik kijk er zeer naar uit om dat samen met u te doen'

In mijn voorwoord van de laatste Kareoler van 2023 kende ik als aanhef: 'Het leven moet naar achteren begrepen worden, maar naar voren geleefd.' Vanuit die gedachte geef ik uiting aan deze aanhef en dit voorwoord voor het nieuwe jaar 2024.

Het komend jaar ziet er goed uit voor wat betreft onze BNMO-programma's en activiteiten die wij met elkaar kunnen ontplooiën, dankzij het Vfonds. Dat is zo'n contrast met de woelige, onrustige en ingrijpende tijd waarin wij op dit moment leven. Velen ervaren een groot gevoel van onmacht en soms ook van onzekerheid. Onderzoeken laten zien dat er een afnemend vertrouwen is in de overheid en in aanpalende en uitvoeringsorganisaties. Dit is juist de reden dat wij een onderzoek naar onze toekomstbestendigheid hebben laten uitvoeren. De uitkomsten zullen binnenkort worden gedeeld.

Wij zullen als BNMO onze 'eigen grip' moeten bestendigen op ons aanbod voor veteranen en diensslachtoffers van defensie, politie, brandweer en andere geüniformeerde beroepen voor wie we er willen zijn. We kunnen dat verbeteren door niet weg te kijken, te negeren of weg te lopen van alle ontwikkelingen 'in dit landschap', waarin we niet meer alleen zijn. Maar dit juist bespreekbaar te maken. Het gaat om behandeling, serieus genomen en toegelaten te worden, gelijke kansen en een vernieuwd toekomstperspectief. Hier zullen wij, vanuit eigen kracht en met elkaar, juist meer invloed op moeten gaan creëren.

Als wij onze missie willen volhouden en net zo waardevol willen blijven als de afgelopen 79 jaar, dan moeten we 'het landschap' anders onder gaan brengen. Daaromheen moeten we meer gaan samenwerken, meer inclusief, met meer aandacht voor elkaar. We moeten onze verbindingen weerbaar, gezond en toekomstbestendig maken. Het zal een jaar worden waarin we verandering omarmen zonder onze gezamenlijke basis te verliezen. Wij zullen hiertoe de nodige initiatieven gaan ontplooiën vanuit de gedachte 'Als de berg niet naar Mozes komt, dan gaat Mozes maar naar de berg!'. Een kracht die ook onze 'founding father' Bib van Lanschot ons heeft meegegeven: *'wie zijn wortels begrijpt, begrijpt zijn vruchten!'*

Wat mij nog steeds opvalt, is de enorme veerkracht van de BNMO en het aanpassingsvermogen, de grote inzet en loyaliteit van al onze vrijwilligers, bestuurders, contactpersonen en activiteitencommissies. Laten we vooral ook tegen elkaar uitspreken dat wij daar trots op mogen en blijven zijn.

Ik wens u allen een goed, gezond, gelukkig jaar toe vanuit een warm hart en een koel hoofd om in deze complexe tijden met elkaar datgene te doen wat goed is voor u en onze toekomstige BNMO!

Ronald Odenkirchen,
Algemeen voorzitter

Foto: Erik Kottier

In dit nummer

'Ik begrijp hem nu beter'

Als kind van een door zijn missie getraumatiseerde vader overwon Suzie Dekker (op de foto links) bij het BNMO-programma 'Herinneringen aan Indië' een deel van haar angsten. Ze verdiepte zich in zijn verhaal en vond ook steun bij veteranenondersteuner en dochter van een Nieuw-Guineaveteraan Maja de Graaf bij wie ze veel herkent. Beiden werken hard aan het trauma dat ze in hun jeugd hebben opgelopen. "Mijn vader zei letterlijk: 'Hadden we jou maar weggegeven!'"

8

Foto: Privécollectie Suzie Dekker

Boek 'Helmen vol verhalen'

Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht generaal Frank van Sprang nam op 18 januari het eerste exemplaar in ontvangst van het boek Helmen vol verhalen. Hij prees het gelijknamige project van marineveteraan Amy van Son, die veteranen koppelde aan kunstenaars die hun verhalen verbeeldten in hun creaties. De IGK benadrukte het belang van het vertellen van deze verhalen: "Niet alleen aan de politiek, die veteranen op missie stuurt, maar ook aan de maatschappij."

Foto: René Wouters

Colofon

Jaargang 84, 2024, nummer 1

De Kareoler is een uitgave van de BNMO, de bond voor beschadigde militairen en andere geüniformeerden. Het blad verschijnt zeven keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan leden van de BNMO.

Beschermvrouwe

Prinses Beatrix

Hoofdbestuur BNMO

Algemeen voorzitter: Ronald Odenkirchen
Algemeen secretaris: Ruud van Brummelen
Algemeen penningmeester: Wim Jansen a.i.
Commissie Kameraadschap: Joyce van Assen (i.s.m. Ingrid Reemer, afd. Noord-Holland)

Adres

BNMO, Postbus 125, 3940 AC Doorn
tel: 0343-474110
e-mail secretariaat: as@bnmo.nl
www.bnmo.nl

Het IBAN-nummer van de BNMO is: NL22 ABNA 0420127631

Redactie

Ruud van Brummelen, Norbert Dekker, Fred Lardenoye en Ronald Odenkirchen

Aan dit nummer werkten mee

Ad Fundum, Wilma Gerrits, Daniel Knegt, Willem Knook, Jan Peter Mulder, Anne Mieke Shoulder, Veteranen Platform, Marleen Wegman, Irma Wopereis en René Wouters.

Omslagfoto

Veteranenkinderen Sanne Driessen en Thijs Verhaar.
Foto: Jan Peter Mulder

Redactieadres

Redactie Kareoler, Postbus 1027, 6501 BA Nijmegen
tel: 024-3481069
e-mail: redactie@kareoler.nl

Ontwerp en vormgeving

Anima communicatie & vormgeving, Millingen aan de Rijn

Lithografie/druk

Senefelder Misset Doetinchem

© LJP Nijmegen/BNMO

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Veteranenloket

Tel. 088 33 40 000

Tel. 088 161 1240

Tel. 0800 1288

De totstandkoming van *de Kareoler* wordt mede mogelijk gemaakt door het Vfonds met middelen uit de Nationale Postcode Loterij en Bank Giro Loterij. Uw deelname hieraan wordt daarom van harte aanbevolen.

Dienstslachtoffer Defensie én Politie

Oud-korporaal Hendrie Hankamp kan wel een boek schrijven over alle incidenten die hij in de Koude Oorlog meemaakte. De gevolgen wist hij lange tijd weg te drukken, maar door zijn werk bij de politie speelden zijn traumatische ervaringen steeds meer op. Nu zit hij in een lastige afkeuringsprocedure, maar vindt hij onder meer steun bij de BNMO.

12

Foto: Privécollectie Hendrie Hankamp

En verder

Kort en bondig 4

Nieuwsberichten

'Wij willen ook erkenning en waardering' 6

Interview met bestuur 'Veteranenkids'

Wegwijzer 10

Wijzigingen in uitkeringen en pensioenen in 2024

Van de Bestuurstafel 14

Werken aan toekomst van de BNMO

Lotgenotencontact 16

Verslag Introductiedag politie en Winterfestival in Toverland

Van de afdelingen 19

Nieuws, nieuwe leden en overlijdensberichten

Columns 23

Ad Fundum en Daniel Knegt

‘Horsepower’ helpt bij PTSS

Kennismaking met coaching met paarden maakt ook dit jaar deel uit van het programma-aanbod van de BNMO. Foto: Archief BNMO

Veteranen met PTSS die zijn uitbehandeld en meedoen aan het programma ‘Horsepower’ hebben baat bij interacties met paarden. Er zijn voornamelijk geen aanwijzingen dat het welzijn van de paarden daarbij in het geding komt. Dat blijkt uit de voorlopige resultaten van een onderzoek van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit van Utrecht.

In het project ‘Horsepower’ doorlopen 56 veteranen, onder wie ook leden van de BNMO, een traject van twaalf weken, waarbij ze onder begeleiding in contact worden gebracht met paarden. Daarbij wordt gekeken naar het effect van de interacties op de veteranen en hoe het welzijn van de paarden wordt beïnvloed. Op 18 januari vond een tussenevaluatie plaats van het project in Doorn. Hierbij was een groot aantal van de betrokken veteranen aanwezig, evenals onder meer IGK Frank van Sprang.

Projectleidster Nienke Endenburg wil de komende periode meer data verzamelen en het project verbreden naar de familie van veteranen. “Wij willen zoveel mogelijk veteranen helpen om beter om te kunnen gaan met de gevolgen van hun traumatische ervaringen. Daarvoor is het belangrijk dat deze interventie uiteindelijk ook gedragen en vergoed gaat worden door de zorgverzekeraars. En dus dat we de effectiviteit van het programma wetenschappelijk exact in kaart brengen.”

Eindejaarsbijeenkomst VP

Kolonel b.d. Mettes van der Giessen krijgt de Ted Meines Prijs uit handen van minister van Defensie Kasja Ollongren. Foto: Veteranen Platform

Op 13 december vond in het Brabantse Provinciehuis in Den Bosch de eindejaarsbijeenkomst van het Veteranen Platform (VP) plaats. Daarbij sprak onder meer demissionair minister van Defensie Kasja Ollongren de aanwezigen toe. Zij reikte de Ted Meines Prijs uit aan kolonel b.d. Mettes van der Giessen vanwege zijn verdiensten voor veteranen. Van der Giessen werd geprezen voor zijn inzet als adviseur van het VP. Hij was verder onder meer actief als voorzitter van het Nuldelijnsondersteunersnetwerk (NOS) en Hoofd Veteranenbureau bij Hoofddirectie Personeel van Defensie.

In een paneldiscussie met plaatsvervangend Commandant der Strijdkrachten viceadmiraal Boudewijn Boots, voorzitter Jean Debie van de militaire vakbond VBM, NLVi-voorzitter Paul Hoefsloot en Veteranenombudsman Reinier van Zutphen werd onder meer vastgesteld dat het vanwege de veranderende internationale situatie goed is om te kijken naar de aard van de inzet van militairen bij het bepalen van de veteranenstatus. BNMO-voorzitter Ronald Odenkirchen waarschuwde ervoor om niet te veel vanuit ‘systeemdenken’ te opereren als het gaat om erkenning, maar ook zorg. “Voor diensslachtoffers die geen veteraan zijn, ligt in het Veteranenbesluit vast dat zij recht hebben op dezelfde zorg. Defensie zou dat via het Veteraneninstituut wel wat nadrukkelijker mogen uitdragen.”

Viering 5 mei start in Limburg

Burgemeester van Amsterdam Femke Halsema. Foto: Wikipedia

De 4 mei-voordracht in De Nieuwe Kerk in Amsterdam wordt dit jaar gehouden door schrijver Dido Michielsen. Burgemeester van Amsterdam Femke Halsema spreekt dit jaar tijdens de Nationale Herdenking op de Dam. De 5 mei-lezing wordt gehouden door Lilian Gonçalves-Ho Kang You, jurist en mensenrechtenactivist.

Michielsen is vooral bekend van haar recent verschenen boek *De erfenis van mijn vader*, over haar eigen vader die in een krijgsgevangenkamp zat en vocht voor het KNIL. Zij spreekt haar voordracht uit tijdens de bijeenkomst in De Nieuwe Kerk, voorafgaand aan de Nationale Herdenking. Lilian Gonçalves-Ho Kang You is jurist, mensenrechtenactivist en voormalig staatsraad. Ze is onder meer actief geweest bij het Landelijk Bureau Racismebestrijding, de Commissie Gelijke Behandeling en Amnesty International.

De viering van de bevrijding start komend jaar in de provincie Limburg. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei organiseert dit programma in samenwerking met de provincie Limburg, de gemeente Roermond en het Bevrijdingsfestival Limburg. Na de lezing van Lilian Gonçalves-Ho Kang You wordt het Bevrijdingsvuur ontstoken tijdens het Bevrijdingsfestival Limburg op het ARLO-terrein in Roermond, aan de oevers van de Maas. Tegelijkertijd wordt ook op de 13 andere Bevrijdingsfestivals het vuur ontstoken, als startsein voor alle vieringen in het hele land.

Afscheid gastheer Doorn

Dick van Gelder en echtgenote worden toegesproken door Ronald Odenkirchen. Foto: Anne Mieke Shoulder

Op 1 februari werd in Doorn officieel afscheid genomen van Dick van Gelder. Ooit begonnen als dienstplichtige in het MRC was hij via het BNMO-Woonoord, het BNMO-Centrum, de Basis en het NLVi bijna 45 jaar lang gastheer van de leden van de BNMO en later ook van veteranen en andere geüniformeerden in Doorn (zie ook *de Kareoler 8-2018*).

Hij werd op zijn afscheidsreceptie door algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen uitvoerig geprezen. Eerder kreeg hij op de Bondsraad al de bronzen legpenning van de BNMO uitgereikt. Door het management van het NLVi werd hij eveneens bedankt aan de hand van een terugblik op en anekdotes uit zijn lange carrière. Mede namens alle leden en medewerkers van de BNMO willen wij Dick nogmaals bedanken voor de geweldige wijze waarop hij aan zijn gastheerschap al die jaren invulling heeft gegeven, ook tijdens onze redactievergaderingen!

Programma Feestelijk Oud en Nieuw

Er blijkt enige onduidelijkheid te zijn over het programma 'Feestelijk Oud en Nieuw'. De doelgroep bestaat uit leden, gezinnen met kinderen tot en met 16 jaar en *alleenstaanden mits er nog plaatsen beschikbaar zijn*.

‘Wij horen er ook bij’

Via de Vereniging van Jonge Veteranen kwamen Thijs Verhaar en Esmay Wittens in contact met elkaar. Als kinderen van een getraumatiseerde militair herkenden zij veel in elkaars thuissituatie. Het voelde goed en dat gunden zij andere veteranenkinderen ook. Zo werd de kiem gelegd voor de stichting Veteranekids, die nu met secretaris Sanne Driessen een onstuimige groei doormaakt.

Bij de afspraak met het bestuur van de stichting Veteranekids in de ouderlijke woning van penningmeester Thijs Verhaar (22) blijkt voorzitter Esmay Wittens verhinderd te zijn ‘vanwege tentamens’. Het is precies de reden waarom Sanne Driessen (40), een drukke dame met een groot netwerk, de stichting Veteranekids te hulp is geschoten. Door haar werk heeft ze een groot netwerk opgebouwd en kan ze veel betekenen voor de stichting. Zelf is ze dochter van een militair die naar Bosnië en Afghanistan uitgezonden is geweest. “Hij heeft er geen trauma aan overgehouden, maar hij is met name na de eerste uitzending 28 jaar geleden wel anders teruggekomen.”

PTSS

Haar jeugd is daardoor ook anders geweest dan bij de meeste kinderen. “Tijdens de eerste uitzending van mijn

vader was het niet zo makkelijk om contact te hebben. Maar hij praat sowieso niet over wat hij allemaal heeft meegemaakt daar. Na Bosnië is hij wat harder geworden in alles, ook qua praten,” legt ze uit. Ondanks dat er meer communicatie mogelijk was, had ze moeite met zijn uitzending naar Afghanistan. “Dat kwam omdat ik ouder en mij er meer bewust van was. Als er berichten kwamen over beschietingen van Kamp Holland of aanslagen in het gebied, had ik mijn hart hier hangen”, zegt ze wijzend op haar keel.

De vader van Thijs werd al in 1995 en 1996 twee keer uitgezonden naar Bosnië, maar hoewel hij toen nog niet geboren was, kreeg hij er later genoeg van mee. Thijs: “De tweede keer is hij voortijdig gerepatriëerd omdat ze zagen dat het niet goed ging met hem. Dat bleef ook na thuiskomst zo en dat leidde tot de diagnose PTSS.” Thijs ervoer de gevolgen daarvan lange tijd als ‘normaal’. “Ik was niet anders gewend dat hij vanuit het niets woede uitbarstingen kon hebben. Pas door de reacties van vriendjes van school beseftte ik dat het abnormaal was. “Die zeiden: dat is toch hartstikke heftig, dat hoort niet. Ze begrepen het nooit.”

Witte vlag

Het bijzondere in zijn thuissituatie was dat zijn moeder destijds ook militair was. “Daardoor voelden mijn ouders elkaar wel goed aan. Als mijn vader explodeerde naar mij of mijn broer, was mijn moeder altijd degene die met de witte vlag in het midden stond.” Hoe-

wel Sanne’s vader geen trauma heeft herkent zij wel vergelijkbare situaties uit haar jeugd. “Het zijn soms kleine dingen. Dan zet je bijvoorbeeld een glas naast een onderzetter. Dat kan al een enorme explosie veroorzaken bij onze vaders. En als mijn vader, een beer van twee meter, met stemverheffing begint, berg je dan maar!”

Door contact met andere kinderen van veteranen ontdekte Thijs dat hij niet de enige was. “Dat was zo van: doet jouw vader ook zo raar? Ik dacht dat het alleen die van mij was.” Via de Vereniging van Jonge Veteranen (VJV), waar hun beide vaders lid van zijn, kwam hij in contact met Esmay Wittens. Thijs: “We hebben gemeen dat we nog niet geboren waren toen onze vaders naar Bosnië werden uitgezonden en dat ze daar allebei PTSS opliepen.”

Herkenning

Via social media bleven ze in contact met elkaar. “Als het weer niet goed was thuis appte of belde ik haar. Dan hadden we het met elkaar daarover waardoor ik weer rustiger werd. Andersom zocht zij ook contact met mij als zij behoefte had aan een gesprek. Zo waren we een luisterend oor voor elkaar. Dat heeft mij in mijn tienerjaren enorm geholpen.” Op een familiedag van de VJV werd het contact voortgezet. “Wij als kinderen gingen daarheen om samen te chillen en een beetje te ouwehoeren. Door ouders werd als lolletje gezegd: daar heb je die veteranenkids ook weer! Dat gebeurde steeds vaker en die naam bleef aan ons kleven.”

Sanne en Thijs:
"Veteranenkinderen vallen nog steeds buiten de boot."

Zo werd ook een dag voor alleen veteranenkinderen georganiseerd in Utrecht. "Toen dachten we, dit moeten we vaker doen. We merkten dat er grote behoefte aan was. Zo is het balletje gaan rollen." Door corona lag het initiatief noodgedwongen enige tijd stil. Thijs: "We hadden inmiddels ook contact met Sanne en daarna hebben we met zijn drieën de stichting opgericht."

Veteranenplatform

Sanne werd daarbij ook geholpen door haar vader. "Hij vroeg: 'Ga je een keer mee naar Wageningen?'. Daar hoorde ik het verhaal van Thijs en Esmay en ik dacht: het hoeven niet alleen kinderen te zijn van ouders met een psychische of fysieke aandoening, want er zijn veel meer herkenbare dingen voor veteranenkinderen waardoor je aan een half woord genoeg hebt."

De rolverdeling voor het stichtingsbestuur lag voor de hand, want Sanne komt door haar werk als salesmanager op veel plekken. Bovendien heeft ze de nodige ervaring met communicatie en

een groot netwerk. Op het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) in Doorn legde ze contact met het Veteranenplatform (VP). Sanne: "Wij hebben eerst van Peter Bercx en daarna André Odenkirchen als Hoofd Bureau van het VP heel veel steun gehad. Zij hebben ons ook geholpen met een beleidsplan." Sinds 5 juni vorig jaar is de stichting dan ook als buitengewoon lid aangesloten bij het VP.

Doelstellingen

Belangrijkste doelstelling van de stichting is het bevorderen van de waardering en voor erkenning van veteranenkinderen. Sanne: "Dat kinderen ook onderdeel zijn van de veteranenwereld. Door het NLVi wordt wel veel aandacht gegeven aan veteranen en partners, maar kinderen vallen nog steeds buiten de boot." Daarnaast wil de stichting het onderlinge contact bevorderen via onder meer het organiseren van ontmoetingen.

Meer info over de stichting en aanmelding: www.veteranen-kids.nl

In nog geen jaar tijd zijn er al zo'n 40 kinderen aangesloten bij Veteranenkids. Er is geen leeftijdslimiet. De jongste is 4 en Sanne is een van de oudsten. Thijs: "Die jongste is door zijn moeder aangemeld. Hij stond afgelopen jaar tussen de erehaag in Wageningen met een shirtje van ons aan. Je zag hem helemaal glunderen." Veel aanmeldingen kwamen binnen nadat de Veteranenkids vorig jaar aanwezig waren op de thuisfrontdag in Nijkerk. "Daar hebben we zoveel kinderen en ook ouders ontmoet die enthousiast waren."

Apenheul

De Veteranenkids zijn actief in een besloten groep op Facebook en op Instagram en er zijn plannen voor een chatbox voor het onderlinge contact. Sanne: "We zijn ook bezig met kinderen een plek geven in het netwerk van veteranenondersteuners." Voorts zijn er de fysieke ontmoetingen, zoals op 23 maart in de Apenheul.

Het streven is om ook aanwezig te zijn op allerlei bijeenkomsten zoals 4 en 5 mei en de veterandagen. Haar aanwezigheid tijdens de eindejaarbijeenkomst van het VP in december heeft Sanne veel opgeleverd. "Ik kreeg twee handenvol kaartjes, iedereen was geïnteresseerd. Zo kreeg ik ook een uitnodiging om met de Kinderombudsman contact op te nemen en minister van Defensie Ollongren gaat waarschijnlijk mee naar de Apenheul!" ■

‘Delen is helen!’

Omdat ze allebei als jong meisje de wrange vruchten plukten van een gezin met een door een missie getraumatiseerde vader herkennen Suzie Dekker en Maja de Graaf veel in elkaar. Allebei werken ze hard aan het secundaire trauma dat ze in en door hun jeugd hebben opgelopen. Zo trad Suzie in 2022 letterlijk in de voetsporen van haar vader met een reis door Oost-Java. “Mijn herbelevingen en angsten zijn weg.”

Met het voorlezen van een zelfgemaakt gedicht waarin haar getraumatiseerde leven wordt samengevat, overwon Suzie Dekker (62) vorig jaar tijdens het BNMO-programma ‘Herinneringen aan Indië’ haar schroom. “Om te mogen deelnemen moest ik een motivatie sturen. Toen ik me als laatste meldde bij de overige deelnemers, kreeg ik als reactie: jij staat niet op de lijst. Toen kreeg ik het wel even benauwd, maar nadat ik mij had voorgesteld als dochter van een Indiëveteraan, kreeg ik zulke fijne reacties. Het was een warm bad en dat bleef zo. Met Bertus, een van de Indiëveteranen, heb ik nog steeds goed contact.”

Angst

Suzie Dekker groeide op in een gezin van zes kinderen. Haar jeugd is getekend door haar vader die getraumatiseerd uit Nederlands-Indië was teruggekeerd. “Ik zeg altijd dat ik uit een vervuild nest kom,” vertelt Dekker. “In ons gezin was zo vaak geweld dat wij allemaal dachten dat het normaal was. Mijn vader schreeuwde vaak midden in de nacht iedereen wakker als hij weer een nachtmerrie had. Als kind trok ik me verstijfd van angst altijd zoveel en zover mogelijk terug. Ik wist niet beter. Iedereen in ons gezin heeft daar een eigen proces in doorgemaakt. Er was ook sprake van drankmisbruik. Mijn vader

was dan gewelddadig tegen mijn moeder.”

Na de zelfmoord van een van haar broers scheidden haar ouders in 1981. In 1990 verbrak Suzie het contact met haar vader. Pas vele jaren na zijn dood in 1998, werd zij door een van haar broers geattendeerd op een door haar vader bijgehouden logboek uit zijn Indiëtijd en enkele cassettes uit zijn nalatenschap. “Die cassettes had hij zelf ingesproken als aanvulling op het logboek. Toen leerde ik hem pas kennen.

staat van dienst van haar vader. “Helaas was er niks terug te vinden over zijn eigen verklaring voor die weigering,” vertelt de veteranendochter.

Haar traumatische jeugdervaringen spelen tot op de dag van vandaag door. “Ik ben in 2014 hulp gaan zoeken, omdat ik constant met angsten leefde. Na de diagnose PTSS ben ik uiteindelijk in therapie gegaan bij het Sinai Centrum. Daarbij ben ik me ook gaan verdiepen in het verleden van mijn vader. Dat bracht aanvankelijk heftige reacties te

Ik was zo verwonderd dat er meer mensen waren zoals ik.

Uit de cassettes bleek hoe moeilijk hij het als 19-jarige jongen had gehad in Indië. Al snel kwam hij in gevechten terecht, waarin ook enkele van zijn kameraden sneuvelden. Ergens verzucht hij: we zijn hier helemaal voor niets naar toe gestuurd!”

Dienstbevel

Zijn sceptische houding verklaart wellicht ook waarom hij op enig moment een dienstbevel weigerde om wacht te gaan lopen. Zijn daad van verzet werd zwaar bestraft: hij kreeg maar liefst een half jaar gevangenisstraf. ‘Dienstbevel weigeren in oorlogstijd’ las Suzie in de door haar bij Defensie opgevraagde

weeg. Zo kreeg ik suïcidale gedachten.” Desondanks durfde ze het in oktober 2022 aan om helemaal alleen naar Indonesië te reizen om daar de route van haar vader in Oost-Java te volgen. “Dat heeft me veel goed gedaan. Ik kwam mensen tegen die mijn verhaal begrepen. Er waren ook geen verwijten van Indonesische kant. Door die reis en mijn deelname aan ‘Herinneringen aan Indië’ heb ik alles veel beter een plek kunnen geven. De herbelevingen en angsten zijn grotendeels weg.” Ze wordt nog wel wekelijks behandeld voor haar vroegkinderlijk trauma. “Ik ben er nog niet, maar het gaat steeds beter.”

Suzie Dekker en Maja de Graaf:
'Het is alleen maar herkenning.'

geholpen en erkend worden, dan kunnen ze ook eerder ermee leren omgaan en een beter leven opbouwen."

Veteranenondersteuner

Veel herkenning vond ze bij Maja de Graaf (54), die haar als 'veteranenondersteuner', voorheen nuldelijns-ondersteuner, bijstaat. Maja is zelf dochter van een Nieuw-Guineaveteraan en heeft in haar jeugd vergelijkbare ervaringen opgedaan. Maja: "Mijn nare jeugdervaringen vanwege mijn vaders PTSS en een zwaar verkeersongeluk op mijn vijftiende, met flink lichamelijk letsel tot gevolg, zorgden ervoor dat ik aan het overleven was in plaats van aan het leven. Dat ik pijn of verdriet had mocht ik niet laten merken thuis. Mijn vader zei altijd dat ik 'hard' moest zijn. Ik heb aan mijn jeugd een heel negatief zelfbeeld overgehouden. Dat zorgde er ook voor dat ik verkeerde partnerkeuzes heb gemaakt. Dankzij mijn vaders trauma heb ik een zwaar leven gehad en dat geldt eigenlijk ook voor mijn 3 kinderen. Dus er is ook sprake van derde generatieproblematiek."

Maja's vader lid was van de BNMO. Hij was met nier-tbc uit Nieuw-Guinea teruggekomen en werd opgenomen in het marinehospitaal waar hij twee jaar heeft doorgebracht. Maja: "Dat hij werd afgekeurd, heeft hij als straf op-

gevat, want hij wilde graag bij de marine blijven. Hij vindt dat ze hem onrecht hebben aangedaan en zijn hele leven hebben afgenomen."

Tweede generatie

Maja vroeg zich af waarom haar vader deed zoals hij deed. In haar zoektocht naar hulp kwam ze via maatschappelijk werker William Twiss terecht bij InLuwte, een lotgenotengroep van tweede generatie getraumatiseerden die deel uitmaakte van de BNMO. Maja: "Dat was echt geweldig. Ik was zo verwonderd dat er meer mensen waren zoals ik waren. Ik behoorde tot de harde kern, maar ik was ook een van de jongsten. Op den duur waren er niet voldoende mensen om de groep te handhaven. De overgebleven mensen vielen tussen wal en schip."

Omdat ze voor lotgenoten iets wilde blijven betekenen, volgde Maja, die ook al contactpersoon voor de afdeling Gelderland was, de opleiding voor nuldelijns-ondersteuner. "Ik heb voldoende ervaringsdeskundigheid met lotgenoten om te zien dat er ook bij de tweede generatie hulp nodig is. Zij zijn ook bezig met overleven. Als zij eerder

Herkenning

Suzie en Maja herkennen veel in elkaars verhaal. Suzie: "Het is alleen maar herkenning. Bijvoorbeeld het gevoel dat je als kind al niet gewenst bent. Mijn vader zei letterlijk tegen mij: 'Hadden we jou maar weggegeven!' Achteraf kwam ik erachter dat mijn moeder ook helemaal niet zwanger van mij wilde zijn, omdat er al zoveel geweld in het gezin was." Doordat zij vele jaren later ging zoeken naar hulp, kwam ook zij terecht bij de BNMO. "Mailcontact met kinderen van andere Indiëveteranen werkte helend. Door mijn contact met Bertus heb ik nog meer begrip gekregen voor wat mijn vader heeft meegemaakt en voor de moeilijke positie van mijn moeder. Omgekeerd zegt Bertus tegen mij: 'Ik heb nog nooit al die verhalen verteld.' Hij heeft daar ook baat bij, dus het werkt twee kanten op. Ik zeg dan: delen is helen!" Maja ten slotte: "Daarom blijft het ook belangrijk om elkaar als tweede generatie getraumatiseerden regelmatig te kunnen ontmoeten. Die herkenning en erkenning die je bij elkaar vindt, dat helpt je zo. Daarbij is de persoonlijke hulp van veteranenondersteuners een mooie aanvulling." ■

Aanpassingen in 2024

Het nieuwe jaar is alweer een aantal weken oud als deze Kareoler op de mat valt. Graag maak ik van de gelegenheid gebruik iedereen een voorspoedig en vooral gezond 2024 te wensen. Dit jaar zal ik, net als in de voorgaande jaren, informatie geven via deze Wegwijzer. Indien nodig krijg je als BNMO-lid een persoonlijk juridisch advies.

Het afgelopen jaar begon goed met een verhoging van de (invaliditeits) pensioenen. Bij het militair invaliditeitspensioen was zelfs sprake van een extra verhoging over de periode 2009-2022. Iets waarvoor de BNMO zich sterk gemaakt heeft de afgelopen jaren. Want dat was hard nodig en zeer gewenst, omdat dit pensioen al ruim 10 jaar niet is aangepast aan de gestegen kosten van het levensonderhoud. Verder zijn er ook dit jaar weer de nodige veranderingen en aanpassingen op het gebied van de pensioenen, uitkeringen en wet- en regelgeving.

Pensioenen

Met ingang van 1 januari 2024 is er voldoende financiële ruimte om het ouderdompensioen en het militair (nabestaanden)pensioen te verhogen. De dekkingsgraad van pensioenfonds ABP lag op 31 december 2023 ruim boven de daarvoor bepaalde ondergrens. De pensioenen zijn met 3,03 procent verhoogd. Dit heb je waarschijnlijk al gemerkt bij de uitbetaling van het ABP-pensioen over de maand januari van dit jaar.

AOW-uitkeringen

De AOW-uitkeringen zijn ook per 1 januari 2024 gestegen. De AOW-uitkering voor een alleenstaande wordt maandelijks €1.459,53 netto per maand (met heffingskorting) en €1.166,11 (zonder heffingskorting). Voor gehuwden en samenwonenden zijn de bedragen resp. €991,87 (met heffingskorting) en €792,79 (zonder heffingskorting). In de maand mei komt daar nog het vakantiegeld bij. Als je een heel jaar AOW hebt ontvangen, bedraagt het vakantiegeld voor een alleenstaande €852,80 (bruto) en voor een gehuwde of samenwonende €609,10 (bruto).

Je AOW-uitkering kan lager uitvallen als je een periode in het buitenland hebt gewoond, voordat je AOW-ge-rechtigde bent geworden. De korting bedraagt 2 procent per jaar dat je in het buitenland woonde en dus geen ingezetene van Nederland was. Als dat bij jou het geval is en als je bijvoorbeeld geen aanvullend pensioen opbouwt, dan is het verstandig om zelf een aanvullende pensioenverzekering af te sluiten.

Minimum uurloon

Op 1 januari 2024 is het verplichte minimum uurloon ingevoerd. Er zijn geen vaste minimum maand-, week- en daglonen meer. Werkgevers zijn verplicht om werknemers minimaal het minimum uurloon te betalen. Dit bedraagt voor iemand die 21 jaar of ouder is €13,27 bruto per uur.

Ontvang je een werkloosheidsuitkering (WW) of een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO of WIA), dan zul je merken dat je uitkering per 1 januari 2024 ook hoger is geworden, en wel met 3,73 procent. Dat lijkt en is misschien niet veel, maar het komt bijna overeen met de verhoging van het wettelijk minimumloon van 2023. ■

Vragen?

Heb je vragen over deze informatie of heb je een andere juridische vraag dan kun je deze stellen via de mail: jz@bnmo.nl onder vermelding van je naam, contactgegevens en lidmaatschapsnummer. Je krijgt ook in 2024 zo spoedig mogelijk antwoord op je vraag!

‘Verhalen blijven vertellen’

Op 18 januari nam Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht generaal Frank van Sprang het eerste exemplaar in ontvangst van het boek *Helmen vol verhalen*. Het vormt een voorlopig sluitstuk van een project waarin veteranen worden gekoppeld aan kunstenaars die hun verhalen verbeelden in kunstwerken. “Eigenlijk beginnen we nu pas”, vertelt projectleider Amy van Son.

Op de boekpresentatie in het Gelderse provinciehuis in Arnhem memoreerde initiatiefnemer Amy van Son, zelf veteraan, de reactie van generaal b.d. Hans Damen, mede-initiator van het project. “Hij zei: dat boek komt twee jaar te laat! Maar dat ben ik niet met hem eens, want eigenlijk begint het nu pas. Het project is vooral de militaire wereld ingegaan, nu moeten we de stap naar de burgermaatschappij zetten. Daar zijn de verhalen uiteindelijk voor bedoeld.” De kunstwerken zijn nu tijdelijk opgeslagen, maar er is ook nog de foto-expositie van het project, die tijdens de presentatie in het provinciehuis te zien was.

Motivatie

IGK Frank van Sprang, tevens Inspecteur der Veteranen, nam het eerste exemplaar van het boek in ontvangst. Hij is lovend over het project. “Ik ben heel blij met het werk van Amy. Ik vraag me af of ze wel aan slaap toekomt. Maar er zijn nu eenmaal mensen die heel veel tijd en energie in iets kunnen steken. Dat heeft ook met drive en motivatie te maken.” Hij benadrukte dat het vertellen van verhalen van veteranen belangrijk blijft. “Niet alleen aan de politiek, die veteranen op missie stuurt, maar ook onderling, ook aan de maatschappij en ook aan het thuisfront.”

Eerder had Gedeputeerde van de Gelderse Provinciale Staten Peter Drenth erop gewezen dat er dit en volgend jaar weer sprake is van een speciaal herdenkingjaar. De bevrijding begon, met name in Gelderland vanwege Market Garden, dit jaar precies 80 jaar geleden. “Bij die herdenkingen willen wij als provincie ook die verbinding maken met de naoorlogse vredesmissies en de jonge veteranen die daarbij betrokken waren”, aldus Drenth.

IGK Frank van Sprang met projectleider Amy van Son bij de boekpresentatie. Foto: René Wouters

Creatief

Het boek is een voorlopige kroon op het gelijknamige project dat met name jonge veteranen koppelt aan kunstenaars die hun verhalen op creatieve wijze verbeelden (zie ook *de Kareoler 5-2020*). In het fraai uitgegeven boek staan niet alleen de verhalen van veteranen, maar wordt ook beschreven en in beeld gebracht hoe de aan hem of haar gekoppelde kunstenaar dat in een kunstwerk tot uitdrukking heeft gebracht.

Een mooi voorbeeld is het kunstwerk van staal ‘Radar Love’ dat kunstenaars Ien Sluyters en Marion Deul maakten. Ze werden geïnspireerd door het verhaal van Irakveteraan Rico Briedjal. Sommige verhalen laten ook de verwondingen en verwerkingsproblemen zien als gevolg van een uitzending. Zo vertelt BNMO-lid en Dutchbatveteraan Edwin de Wolf hoe hij zijn been verloor door een mijnexplosie, maar daarna toch de kracht hervond om zich terug te knokken. Nu werkt hij bij het Militair Revalidatie Centrum. Kunstenaar Anook Cléonne heeft zijn verhaal op universele wijze verbeeld in een fraaie tekening met pastel en acryl over wat houvast en troost biedt in moeilijke periodes en over hoe er weer nieuwe toekomstperspectieven ontstaan. ■

Het boek ‘*Helmen vol verhalen*’ is te bestellen op www.helmenvolverhalen.nl

'Je kreeg een schouderklop en

Oud-korporaal Hendrie Hankamp kan wel een boek schrijven over alle incidenten die hij in de Koude Oorlog meemaakte. De gevolgen wist hij lange tijd weg te drukken, maar door zijn werk bij de politie speelden zijn traumatische ervaringen steeds meer op. Nu zit hij in een lastige afkeuringsprocedure, maar vindt hij onder meer steun bij de BNMO.

"Ik heb collega's verloren tijdens mijn werk als militair van 1984 tot 1991. Ze stierven niet door oorlogshandelingen, maar gewoon in vreedstijd, tijdens oefeningen. Door mijn werk bij de politie kwamen die incidenten weer terug." Oud-militair Hendrie Hankamp (57) noemt het 'hele rare incidenten', waarvan hij vaak ooggetuige was. "Zoals die, waarbij een wachtmeester in twee helften werd gedeeld, omdat er twee M-109's op elkaar reden."

Monteur

Tijdens zijn dienstdienst die in 1984 begon, meldde Hankamp zich aan als Kort Verband Vrijwilliger (KVV'er). "Het beviel goed en ze hadden monteurs nodig," verklaart hij zijn stap. De missie naar Libanon liep hij mis, omdat de Nederlandse bijdrage aan United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) in 1985 werd stopgezet. Ook oefeningen in Duitsland bleken niet zonder gevaar. "Mijn dienstdienst heeft een rode draad van bizarre ongelukken, waarbij ik vaak op de verkeerde tijd op de verkeerde plaats aanwezig was. Het groepje waarmee ik gediend heb, de onderhouds-verkennerploeg, bestond uit de rouwdouwers van onze eenheid. We stonden altijd met onze neus vooraan." Het bizarre ongeluk met de twee M-109's, waarbij de loop van de één

het deksel van de koepel van de ander dichtdrukte terwijl er een wachtmeester in stond, keert nog steeds terug in zijn nachtmerries. "Tijdens de berging werden we geconfronteerd met verstijfde dienstplichtigen die onder in de M-109 ineens een onderlichaam zagen vallen. De chauffeur was helemaal in shock. Hij had het helemaal zien gebeuren." Na zo'n heftig incident was er nauwelijks nazorg. "We zaten daarna te praten met een bak koffie, maar als jonge stoere kerel wil je je niet laten kennen. Je kreeg een schouderklop en ging door."

Helikoptercrash

In Duitsland speelden zich ook andere incidenten af die tot op de dag van vandaag blijven opspelen.

de brokstukken over het weiland. Ik dacht: dit kan niet waar zijn! Ik vergeet nooit meer die geur van verbrand mensenvlees."

Schuldgevoel

Het meeste last kreeg hij later van een incident waarbij hij zelf als korporaal nauw betrokken was. "Het betrof een reparatie van een M-109 die op de zogenoemde 'bok' moest worden gereiden. De dienstdoende sergeant-majoor vond dat het allemaal snel moest gebeuren, maar ik was bang dat de aanwezige bok het niet zou houden. En het waren wel mijn mensen!" Het meningsverschil daarover liep zo hoog op dat Hankamp de werkplaats werd uitgestuurd. "Ik ben naar een andere werkplaats gegaan. Daar kwam een

Ik vergeet nooit meer die geur van verbrand mensenvlees

Zo was hij tijdens een andere oefening in Duitsland getuige van een helikopterongeluk waarbij Amerikaanse militairen om het leven kwamen. "We stonden met de bergingstank aan de rand van het bos af te tanken en zagen die helikopter heel laag vliegen. Ik maakte er nog een geintje over, maar seconden later klonk een enorme knal en vlogen

van mijn mannen mij halen, omdat het 'helemaal mis was'. De bok was inderdaad bezwaken." Bovendien was een van zijn mannen geplet tussen de tank en de muur. "Ik werd verhoord en kreeg zelfs het verwijt dat ik dat niet had moeten toelaten. Daardoor heb ik jarenlang een schuldgevoel gehad." Ook toen was er geen nazorg. "Ik heb,

ging door'

Hendrie Hankamp op een van zijn laatste werkdagen bij de ME.

Foto: Privécollectie Hendrie Hankamp

samen met de pastoor, de vrouw van het slachtoffer nog verteld dat haar man was omgekomen."

Politie

In januari 1991 verliet Hankamp de dienst. "Eigenlijk vanwege de bezuinigingen als gevolg van de val van de Muur." Door 'domme pech' kreeg hij kort daarop een zwaar motorongeluk, waardoor hij bijna vijf jaar moest revalideren. "Bij Defensie heb ik geleerd om door te zetten en vooral te doen. Dat heeft ervoor gezorgd dat ik hier nog zit." Al tijdens zijn revalidatie vond hij via een Defensietraject werk als portier bij Penitentiare Instelling de Grittenborg in Hoogeveen. Dat ging zo goed dat hij doorgroeide naar bewaarder en penitentiar inrichtingswerker (PIW'er). Daarna stapte hij over naar de politie. In eerste instantie als vrijwilliger en in 2001 als beroeps. "Ik kwam door alle keuringen heen. Als vrijwilliger was ik in de weekenden vaak bij voetbalwedstrijden of deed winkelsurveillance." Als

beroeps kwam hij terecht bij de rechtbank en later bij de Mobiele Eenheid. In 2018 was er een functieverandering waardoor hij onder het vakje beveiliging viel en bepaalde taken niet meer mocht uitvoeren. "Ik moest mijn tas inleveren en was niet meer geschikt voor die functie."

Afkeuringstraject

De werkzaamheden bij de politie zorgden bij Hankamp voor terugkerende nachtmerries "Ik had ook een kort lontje en was kortaf tegen collega's. Na die functieherziening ging het steeds verder bergafwaarts. Zo kwamen ook traumatische gebeurtenissen tijdens ME-inzet terug in mijn nachtmerries. Toen ik bij coronarellen door een steen geraakt werd en de dader gemolessteerd heb, was de maat vol." Binnen de politieorganisatie zocht hij naar hulp, maar kwam uiteindelijk via het Nederlands Veteraneninstituut terecht bij het traumacentrum van de GGZ in Beilen. Daar startte hij onder

meer met EMDR-therapie om aan zijn trauma's te werken.

Achteraf bleek hij veel baat te hebben bij het programma *Walk of Willpower* van de BNMO-afdeling Politie. Tijdens het programma had hij enkele zware momenten. "Maar dat keerde ten goede doordat de andere deelnemers aan het programma mij hebben geholpen. Toen heb ik ook het een en ander verteld, iets wat ik tot dan toe niet deed."

Nu zit hij in een afkeuringstraject. "Mijn zaak ligt bij de Erkenningscommissie van de Nationale Politie. Een langdurig proces dat bij mij veel stress en onrust oplevert." Waar hij het meest last van heeft is dat zijn huidige werkgever zijn trauma's niet volledig erkend. "De politie heeft tot nu toe praktisch elke verantwoordelijkheid afgewezen." Hij is niet de enige in deze situatie. "In therapie zit ik in een groenblauwe behandelgroep van politiemensen met een defensieachtergrond. We lopen allemaal tegen hetzelfde aan." ●

Veel nieuwe ontwikkelingen

Een nieuw jaar, nieuwe kansen. De BNMO kan zich niet permitteren om stil te staan. Het hoofdbestuur is dan ook volop in beweging om ook de toekomst van de BNMO letterlijk en figuurlijk vorm te geven.

De nieuwe directeur-bestuurder van Vfonds, mevrouw Marieke van Schijndel, is op werkbezoek geweest in Doorn. Ze werd ontvangen door de bestuurders van NLVi, VP en BNMO om vervolgens in een carrousel elk van deze organisaties drie kwartier apart te spreken. Er werd afgesloten met een gezamenlijke lunch. Zij heeft onze algemeen voorzitter eind december gevraagd om op het kantoor van het Vfonds in Utrecht een meer persoonlijk en verdiepend gesprek te hebben. Om zo ook vanuit historisch perspectief van gedachten te wisselen en over de toekomstbestendigheid van de BNMO geïnformeerd te worden. Uiteraard is Vfonds benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek naar de toekomst van de BNMO. Zij is behoorlijk onder de indruk van wat wij als organisatie anno nu betekenen en ziet ook in dat dit veel tijd vraagt van onze vrijwilligers. Dit gesprek krijgt nog een vervolg. In haar eerste '100 dagen' zal ook zij zich moeten oriënteren op het totale beleid en visie van Vfonds en dat betreft niet alleen de BNMO.

De nieuwe directeur-bestuurder van Vfonds Marieke van Schijndel. Foto: Vfonds

TVO

Op dit moment is ons Team Vereniging Ondersteuning (TVO) op sterkte. Daarbij is de ledenadministratie weer geïntegreerd binnen dit team. De dames hebben allen binnen hun functie tevens taak-specifiek gerichte werkzaamheden. Zo ondersteunt Anne Mieke Shoulder het bestuur, Jeannine Jansen het ledencontact in relatie tot activiteiten, Jantine van Rosmalen de communicatie- en pr taken en verricht Joke Verhoeven de ledenadministratie inclusief vrijwilligersadministratie en alles wat met jubilarissen van doen heeft. Het bestuur hoopt hiermee op ontzorging van het bestuur en een verbeterde dienstverlening in zijn algemeenheid. Daardoor kan het hoofdbestuur zich meer op de bestuurlijke en andere noodzakelijke taken t.b.v. de BNMO concentreren.

Website

Achter de schermen zijn wij samen met de ontwikkelaar druk bezig met een vernieuwde website. De huidige website is inmiddels alweer 5 jaar oud en is aan verbetering toe. De nieuwe site zal eenvoudiger en gebruiksvriendelijker worden om de bezoekers met zo min mogelijk handelingen te brengen naar de informatie die men zoekt.

Fondsenwerving

In de gegeven tijd en mogelijkheden, zowel centraal als decentraal, zien we dat enkele afdelingen op het gebied van fondsenwerving resultaten hebben bereikt. Dit geeft hen - en daarmee onze leden - een positieve impuls, ook vanwege de extra mogelijkheden die hierdoor ontstaan voor de betreffende afdeling.

Ook enkele provincies zijn ontvankelijk

voor dergelijke verzoeken en wij zijn hierover met diverse Commissarissen van de Koning in gesprek. Ter ondersteuning worden met enkele afdelingen binnenkort nadere afspraken gemaakt om dit te agenderen.

Voorts zijn wij verheugd dat wij nog voor 2023 een bijdrage hebben mogen ontvangen van het Karel Doorman Fonds t.b.v. onze ledenprogramma's en/of activiteiten. Uiteraard onze dank hiervoor!

Programma-aanbod

In de diverse programma's te Doorn, alsook tijdens het bijwonen van ALV's en/of Kerstbijeenkomsten, hebben enkele leden vragen gesteld. Met name over de annuleringsvoorwaarden en het zelf betalen van de lunch bij enkele programma's, die feitelijk in de middag beginnen. Daarnaast kwam de vraag of

het aanbod in 2024 (financieel) bestendig is of nog kan worden aangepast. Wat betreft dit laatste kan worden bevestigd dat er geen onbestendigheid is of wordt verwacht.

Ten aanzien van de overige vragen is na een toelichting daarop de algemene tendens dat men begrip heeft voor de minimale annuleringsvoorwaarden die worden toegepast. Als er capaciteit en inzet van personeel is gereserveerd na bevestiging van de inschrijvingen moet dat immers ook worden betaald. Daarnaast is een overgrote meerderheid de mening toegedaan meer te kunnen en/of te willen bijdragen voor het bijwonen van onze programma's en/of ten aanzien van de contributie. Men vindt dat dit ten opzichte van het gebodene terecht zou zijn.

Hospitality NLVi

Het is bekend dat er zeer positief gedacht wordt over wat er geboden wordt door het NLVi in Doorn. Dit blijkt niet alleen uit de waardering die jij als lid en bezoeker laat merken, maar ook uit de evaluaties. Het NLVi heeft de hotelkamers een opfrisbeurt gegeven, die inmiddels is afgerond. Het gebouw is daarvoor al aan de buitenkant geschilderd. Zo wordt het nog aantrekkelijker om het komende jaar te vertoeven in Doorn. Graag zien wij elkaar weer om met jou te genieten van het aanbod!

24/7 loket Politie

Zoals bekend gaat de Nationale Politie zelf de dienstverlening (maatschappelijk werk en 24/7 loket) verzorgen voor haar personeel (zie vorige Kareoler). Dit betekent dat deze voorziening niet meer wordt verleend vanuit het NLVi. Dit moet los worden gezien van de BNMO en/of onze afdeling Politie. Het

is een besluit vanuit de korpsleiding van de Nationale Politie t.b.v. haar eigen mensen. Uiteraard zal ook de Nationale Politie tijd nodig hebben om deze dienstverlening naar behoren te kunnen ontwikkelen. Het NLVi en de korpsleiding van de Nationale Politie hebben afgesproken dat de 'lopende dossiers' betreffende politiemensen nog worden afgehandeld door het NLVi.

Overigens is door het hoofdbestuur uitvoerig gesproken en van gedachten gewisseld met de programmamanager die dit namens de korpsleiding van de Nationale Politie begeleidt. Wij houden met hem hier contact over om zo onze leden optimaal te kunnen informeren.

Activiteitencommissie

De activiteitencommissie, bestaande uit Joyce van Assen (tevens HB lid), Ingrid Reemers (lid afdeling Noord-Holland) en Jeannine Jansen (TVO), heeft afgelopen jaren diverse initiatieven genomen en is nu doende het jaarprogramma hiervoor, in 'aard en omvang' meer definitief te maken. Het volledige aanbod wordt medio februari 2024 gepubliceerd op onze website.

Criteria Veteranenstatus

De Inspecteur Generaal der Krijgsmacht Frank van Sprang heeft onze algemeen voorzitter uitgenodigd om begin maart deel te nemen aan een vervolgssessie op het thema 'toekomstbestendige criteria veteranenstatus'. Wij zijn blij dat wij hierin participeren. Immers, naast door de dienst beschadigde veteranen kennen wij ook militaire leden die wel diensslachtoffer maar geen veteraan zijn. In deze bijeenkomst wordt onder meer teruggekeken op een eerdere bijeenkomst met de diverse stakeholders

en belanghebbenden (zoals VP, NLVi, ministerie van Defensie, HDP, MOD), maar ook naar de betekenis en consequenties van de huidige veteranenstatus.

Bedrijfsvoering

Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt om tot meer financiële inzichten te komen. Ook daar waar het gaat om afspraken i.c. verplichtingen met enkele stakeholders. We kennen maar één debiteur (Vfonds) en wij hebben meerdere crediteuren! Onze cash-flow is voor dit jaar op orde. Het is wenselijk dat ook de BNMO gaat werken aan een vorm van eigen vermogen. Door een 'schoonmaak' hebben wij inmiddels een eigen financieel dashboard ontwikkeld waarmee we inzichtelijkheid hebben verkregen met behulp van de zeven gouden W's: wie - wat - waar - waarmee - welke wijze - wanneer - waarom ('meten is weten'). Voor 95 procent hebben wij nu een goed beeld en zo hebben wij ook inzicht gekregen op onze bedrijfsvoering. De laatste 5 procent kost vaak de meeste aandacht en energie, maar wij streven er (met het NLVi) naar om ook dat deel uiterlijk in het tweede kwartaal van 2024 inzichtelijk te hebben.

Good governance

Als hoofdbestuur zijn wij ook in ontwikkeling met 'good governance', omdat dit ons gaat helpen met het besturen van de gehele BNMO. Voorts willen wij graag nog eens benadrukken dat zowel het hoofdbestuur als de afdelingsbesturen van de BNMO louter en alleen bestaan uit vrijwilligers (vrijwillig is niet vrijblijvend!). Alleen het TVO bestaat uit betaalde krachten. ●

Ontmoetingsdag BNMO Politie

Vrijdag 1 december vond de Ontmoetingsdag 2023 plaats van de BNMO-Afdeling Politie op het Nederlands Veteraneninstituut te Doorn. Een mooie gelegenheid voor nieuwe leden en hun partners om kennis te maken met de BNMO en met andere lotgenoten en hun partners.

De tachtig deelnemers werden bij binnenkomst gastvrij ontvangen door de gastvrouwen. Prettig ook voor degenen die voor het eerst in Doorn waren en zo konden rekenen op ondersteuning.

De ontmoetingsdag stond in het teken van 'Niets moet, het mag' met als centraal thema ontmoeten en schatzoeken. In de ochtend en middag was er een ruime keuze uit tal van workshops (zie kader).

Vertrouwd

Na het welkomstwoord door Nancy Laarveld, medewerker van de BNMO-afdeling Politie, aangevuld door vicevoorzitter Henk Hummel van de afdeling, werden de workshops goed bezocht. De sfeer was, zoals vaak bij dergelijke bijeenkomsten, gemoedelijk en vertrouwd. Het was mooi om te zien dat mensen met elkaar in gesprek kwamen of elkaar (her)kenden van andere BNMO-programma's.

De gemeenschappelijk gevoelde effecten van dienstslachtofferschap verbinden en verbreederen lotgenoten en partners al snel, zeker onder dergelijke veilige en vertrouwde omstandigheden. Daaraan draagt ook de attente en begripvolle houding van het personeel van het NLVi bij, inclusief de goede verzorging van de inwendige mens.

Bezoek

In de middag werd de aandacht getrokken door een bijzondere bezoeker aan de workshops. Het was een in deze tijd van het jaar bekende, wat warrige oude man, getooid in een lange jas en jurk, met verdacht veel wit haar rondom het gezicht en een mijter op het hoofd die menig aanvaring met deurposten moest trotseren.

Een 'warrige oude man met baard'.
Foto: BNMO-afdeling Politie

Workshops

Er was keuze uit talloze workshops, o.a.

- De assistentiehond - We doen weer mee!
- Creatief fotograferen met de telefoon
- Djembé - samen muziek maken
- Boswandeling
- Schatzoeken met de metaaldetector
- Vliegbinden en vliegvissen (Healing Waters)
- Hartcoherentie
- Yoga, een combinatie van gentle flow en yin yoga
- Communicatie met kleur
- Partners de 8e dag
- Jeu de boules

De dag werd afgesloten met een informeel samenzijn. Daarbij bleek dat het goed toeven is in een dergelijke relaxte en ontspannen sfeer. De deelnemers vertelden over hun positieve ervaringen. Hulde aan de organisatie en dertig ondersteuners die deze dag en workshops weer tot een ongedwongen en fijne ervaring maakten. Bedankt! (ND) ■

‘Winter Feelings’ in Toverland

Op 14 januari genoten veel gezinnen van leden van de BNMO van de ‘Winter Feelings’ in attractiepark Toverland. Deze activiteit was georganiseerd door de afdeling Gelderland, maar ook leden van andere afdelingen waren uitgenodigd om aan te sluiten. Velen maakten daar gebruik van. “Mijn kinderen gingen met een lach op hun gezicht naar huis.”

Het betrof de speciale wintereditie van Toverland in Noord-Limburg. Het hele park was ondergedompeld in sfeervolle lichtjes en kerstbomen. De winterse buien gaven die dag, naast koude voeten, een extra dimensie. Een van de deelnemers was oud-politievrouw Wilma Gerrits (zie *de Kareoler* 7-2023). Zij schreef dit persoonlijk verslag.

Te veel prikkels

“Op zondag 14 januari ben ik met mijn gezin naar attractiepark Toverland in Sevenum geweest. Voor ons was het een reis van 2 uurtjes. Bij aankomst konden wij het goed vinden en werden we ontvangen door iemand van BNMO. Ik moest me even melden bij de informatiebalie waar ik een blauw bandje kreeg. Hiermee hoefde ik met mijn gezin niet in de drukke rijen te staan. Dit is voor mij heel prettig, want zonder dit bandje trek ik een dag pretpark niet. Te veel prikkels houd ik geen hele dag vol. Bij de ingang kreeg ik een plattegrond met een ruimte waarin we ons terug konden trekken. Vanaf 13.00 uur was er een tweede ruimte om ons even terug te trekken. We hebben bij binnenkomst even een bakje koffie gedronken en zijn het park gaan verkennen.”

Sneeuwpret

“Het weer deze dag was niet zo mooi. Het was koud en het sneeuwde. Ondanks de sneeuw waren bijna alle at-

tracties open. We begonnen bij de wildwater rivier, een hele beleving in de sneeuw. Daarna zijn we in wat kinderattracties geweest, gevolgd door een achtbaan waarbij de karretjes draaiden. Toen we het koud kregen, gingen we naar de binnenhallen. Hier hebben we eerst even wat gegeten en hebben even wat rust gepakt in de voor ons gereserveerde plek. Na het eten zijn we in de bobslee en de achtbaan binnen geweest. Inmiddels werd het buiten al

donker en hebben we nog lekker door het met lampjes verlichte park gelopen. Ook was er een mooi plein vol met sneeuw en sneeuwpret. Het park was erg gezellig door de lichtjes, de kerstbomen en de sneeuw. Toen werd het weer tijd om voldaan en met een lach bij mijn kinderen op het gezicht weer naar huis te gaan. We hebben een hele fijne dag gehad, vooral dankzij alle aanpassingen die de BNMO voor ons geregeld heeft.” ■

Programma's in het voorjaar

De eerste weken van het nieuwe jaar stroomden de aanmeldingen voor het programma-aanbod van 2024 binnen. Maar er zijn nog genoeg programma's waarvoor plaatsen vrij zijn. Ook in de komende maanden, zoals de programma's die hier aandacht krijgen. Dus schroom niet en schrijf je in!

Feestelijk Pasen

Voor leden met partner of alleenstaanden (zij krijgen voorrang bij aanmelding) zijn er nog plaatsen vrij in het verbindende programma Feestelijk Pasen van **29 maart-2 april**. Denk je aan Pasen, dan denk je aan eieren, kuikentjes en jonge paastakken. Dit alles verwijst naar nieuw leven en een nieuw begin. In Doorn ontmoet je gelijkgestemden en brengen we gezamenlijk de paasdagen door.

Er zijn diverse sportieve en creatieve activiteiten rond het paasthema gepland. Op Eerste Paasdag vindt een paasviering plaats. Met samenzijn, activiteiten en ontmoetingen willen we graag met elkaar verbinden. De aankomst op eerste dag is om 11.30 uur, het vertrek op dag 5 is na het ontbijt. Er zijn nog enkele plaatsen vrij, dus wees er snel bij! ■

Het foute weekend

Door omstandigheden hebben we het oorspronkelijk op 26-28 januari geplande Foute Weekend moeten verplaatsen naar **14-16 juni**. 'Doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg' is het gangbare credo in Nederland. Maar in dit weekend geldt juist: hoe gekker hoe beter! Je maakt op een speelse en actieve manier kennis met de andere deelnemers. Er staan diverse creatieve en sportieve activiteiten gepland, zoals een dansworkshop of het ontwerpen van je eigen foute T-shirt.

Natuurlijk is zo'n feest niet compleet zonder een echt Foute Party: een leuke, kleurrijke avond met hapjes en drankjes en natuurlijk een slechte muziklijst vol *guilty pleasures*. Stel dus je slechtste outfit samen en maak je klaar voor een te gek weekend vol gezelligheid! ■

Voor deze programma's gelden annuleringsvoorwaarden en een eigen bijdrage van € 17,50 p.p. per dag. Meer info en aanmeldingen via de website www.bnmo.nl of bij de servicedesk van het NLVi: servicedesk@NLveteraneninstituut.nl of 088 334 0050.

Aanleveren kopij

In deze rubriek kunnen alle BNMO-afdelingen kort en bondig hun nieuws melden. Per afdeling geldt een maximum van in totaal 300 woorden zonder foto's en 250 woorden met maximaal twee foto's (in hoge resolutie, minimaal 1 MB). Heeft uw afdeling meer nieuws te melden? Verwijs dan naar uw eigen website. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij te redigeren en in te korten.

Deadlines Kareoler 2024

- Kareoler 2: Dinsdag 12 maart
- Kareoler 3: Dinsdag 30 april
- Kareoler 4: Dinsdag 18 juni
- Kareoler 5: Dinsdag 6 augustus
- Kareoler 6: Dinsdag 1 oktober
- Kareoler 7: Dinsdag 19 november

Friesland

Jaarfeest 2023

Wat een prachtig feest hebben we dit jaar gehad! Waar we eerdere edities vaak een afnemend ledenaantal aan tafel kregen, leek het dit jaar wel verdubbeld. Goed om te zien en - voor zover ik het kan overzien - heeft eenieder genoten van deze dag.

Klapstuk van de dag was wat mij betreft toch wel het optreden van de Dutch Show Company. Met hun show gebaseerd op 'De Jantjes' kwamen er veel meezingers voorbij. Onze leden konden voor het laatste gedeelte van de show ook verzoekjes indienen. Het leuke van deze groep is dat ze het pu-

blijk echt bij hun show betrekken. Tijdens een liedje kregen ze bijna iedereen uit de stoel voor een heuse 'wave'. Hier en daar werd zelfs een dansje gewaagd!

Na de show werd het diner opgediend. Het voorgerecht was een salade van gerookte kip, daarna, naar keuze, uien- of mosterdsoep. Het hoofdgerecht was een heerlijk zacht sudderlapje met friet en diverse groenten. Het nagerecht was een soort grote macaron met ijs en een mini-tompouce. Om 16.00 uur kwam er een einde aan dit gezellig samenzijn. We namen afscheid van elkaar en keerden tevreden huiswaarts.

Van het afdelingsbestuur

Het jaar 2024 is alweer een tijdje bezig. We zijn druk om het boekje in orde te maken. U kunt alvast 23 maart in uw agenda zetten, want dan hebben we onze algemene ledenvergadering. Ik hoop u graag het komend jaar weer te ontmoeten! (Margreet Moorlag)

In Memoriam

Op 2 december 2023 overleed Tine Fopma-Sienema op de leeftijd van 93 jaar. Zij was jarenlang een betrouwbaar bestuurslid van de afdeling Friesland. Ze begon als contactpersoon, werd daarna gekozen in het afdelingsbestuur waarbij ze ook regelmatig de bondsraad bezocht. Tine werd voor haar jarenlange inzet onderscheiden tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Tot het laatst was ze betrokken bij de afdeling Friesland, ondanks het feit dat ze al geruime tijd de bijeenkomsten niet meer kon bijwonen. Wij wensen haar dochter Lies en verdere familie veel sterkte toe bij het verwerken van dit verlies. Tine, bedankt voor alles wat je voor de BNMO hebt gedaan. We zullen je missen en blijven met groot respect aan je denken.

Gelderland

Kerstbijeenkomsten 2023

Wat was het toch weer ouderwets gezellig tijdens de kerstbijeenkomsten van de afdeling. Jawel, u leest het goed. Dit jaar waren er twee kerstbijeenkomsten op 13 en 14 december. De leden konden kiezen tussen een feest in het prachtige monumentale pand 'Het wapen van Lienden' te Lienden of 'De Korenmolen' gelegen op een pittoreske plek in Eerbeek. Het was een geslaagde pilot met als doel de reisafstanden voor de leden te beperken. In Lienden genoten de leden van een heerlijk buffet en in Eerbeek van een 'walking diner'. Op beide locaties werd er een tafelbingo georganiseerd met leuke prijzen. Kortom, twee geslaagde bijeenkomsten!

De kerstbijeenkomst in 'De Korenmolen' in Eerbeek.

Wintereditie Toverland

Op 14 januari genoten veel gezinnen van de 'Winter Feelings' in attractiepark Toverland. Aanvankelijk viel het aantal inschrijvingen wat tegen, maar na een advertentie in de Kareoler stroomden de aanmeldingen binnen. Daardoor namen ook veel leden van andere afdelingen deel aan deze gezinsactiviteit (zie ook pagina 17). Het was een prachtige dag! (Irma Wopereis)

Zuid-Holland

Gezellige eindejaarsbijeenkomst

Op zaterdag 9 december organiseerde het bestuur van de afdeling Zuid-Holland de eindejaarsbijeenkomst voor de leden. Ongeveer veertig leden gaven gehoor aan de uitnodiging en zij werden bij aankomst getraakteerd op koffie met gebak. Daarna was er een korte ledenvergadering waarin ook een nieuwe bestuursverkiezing volgde en er afscheid genomen werd van oud-secretaris Cees Passchier. Algemeen

voorzitter Ronald Odenkirchen spelde Cees het Bondskruis in Brons op vanwege zijn jarenlange verdienste voor de BNMO. Na de ledenvergadering volgde een gezellig samenzijn, gevolgd door een uitgebreid buffet. Het middagprogramma werd muzikaal ingevuld. De leden konden een plaatje aanvragen uit de grote stapel die op elke tafel te vinden was. Het programma viel duidelijk in de smaak. Omstreeks vier uur werd de bijeenkomst afgesloten en keerde eenieder weer huiswaarts. (Wim van den Burg)

Zeeland

Kerst-Inn 2023

Op 16 december was het zo ver; het altijd goed bezochte kerstdiner vond plaats in ons 'clubhuis' Landlust. Er waren 56 personen aangemeld, maar door ziekte en een ongeluk moesten er helaas 5 afzeggen. Rond half 12 heette onze voorzitter eenieder hartelijk welkom. Zijn korte toespraak werd gevolgd door een toast op het afgelopen jaar. Hierna konden we genieten van een uitgebreid koud en warm buffet. Tussen de bedrijven door werden ook loten verkocht voor de verloting. Na het heerlijke eten was het tijd voor de verloting. Er waren heel veel mooie prijzen te winnen. Deze werden met plezier in ontvangst genomen. Na de verloting was er een heerlijk ijsdessert. De middag werd afgesloten met koffie of thee en een lekkere bonbon. We kunnen terugkijken op een mooie kerstviering.

Foto: Hans den Hollander

Nieuwjaarsreceptie 2024

We zijn het nieuwe jaar op 11 januari begonnen met de traditionele nieuwjaarsreceptie. Om 14.30 uur werd iedereen verwelkomd met koffie/thee en een oliebol. Met ruim 35 aanwezigen was de opkomst goed. Na een welkom en een toast op het nieuwe jaar door de voorzitter, Theo Ketting, sprak onze

algemeen voorzitter, Ronald Odenkirchen, de aanwezigen toe. Daar blikte hij terug op 2023 en blikte vooruit op de ontwikkelingen rond de BNMO. Hij benadrukte het belang van het aan- en afmelden voor deelname aan de programma's in Doorn in verband met de mogelijke extra kosten die dit met zich mee kan brengen. Tot slot vroeg hij om applaus voor de inzet van het bestuur. Het was zo gezellig onder elkaar dat de tijd erop zat voor men er erg in had. Tegen 17.00 uur was het toch wel mooi geweest en ging iedereen weer naar huis. (Hans den Hollander)

Agenda

9 maart: Algemene ledenvergadering

Noord-Brabant

Kerstdiners

Familie, eten en gezelligheid.

We zijn allemaal lief voor elkaar.

Deze liefde raken we weer kwijt.

Tijdens alle andere dagen van het jaar.

De kerstgedachte zoals we die kennen en wordt uitgedragen tijdens onze kerstdiners zou het hele jaar moeten gelden. We staan stil bij onze familie, vrienden en dierbaren die we moeten missen, naast gezelligheid, samenzijn en lekker eten en drinken. Het zijn belangrijke ingrediënten die onze bijeenkomsten tot een succes maken.

Op 13, 16 en 19 december ontmoetten we elkaar weer op drie locaties door Brabant. We trapt af bij Non Plus Ultra in Woensdrecht. Het was een gezellige middag met lekkere hapjes gedurende de activiteit. Op 16 december was het decor 't Draaiboompje in Moergestel en op 19 december Van de Putten in Deurne. De laatste locatie was een uitdaging in verband met het wegvallen van Zalen van Bussel, jarenlang

onze gastheer. We genoten van een heerlijk driegangen diner op deze locaties.

De kerstbijeenkomsten werden geopend door Lies Vos. Ze stond stil bij het afgelopen jaar en keek vooruit naar 2024. Ook nam Diana Mouw-van Riel het woord, de beoogde nieuwe voorzitter van onze afdeling. Zij stelde zich voor en benadrukte wat ze voor onze afdeling wil gaan betekenen. Op de algemene ledenvergadering hebben de leden het laatste woord. Onderdeel van de middag was een heuse kerstquiz. De eerste drie winnaars werden verblijd met een klein prijsje. Na de voortreffelijke diners ging ieder tevreden huiswaarts met een klein geschenk van de afdeling. We kijken terug op een mooi evenement.

ALV 16 maart

Kijk ook eens op de website <https://www.bnmo.nl>. Daar vindt u ook de activiteiten en onder meer de enquête die we meesturen met de uitnodiging voor de ALV op 16 maart 2024 in Oirschot. De uitnodiging daarvoor heeft u al ontvangen. (Lies Vos)

Limburg

Kerstvieringen 2023

Op zondag 10 december vond de kerstviering van Limburg Zuid, als vanouds bij Hotel van der Valk in Heerlen plaats. Rond de 90 leden waren hierbij aanwezig. Na de opening door de voorzitter en de kerstgedachte van aalmoezenier Mattie Schlangen, was het tijd voor het buffet. De middag werd afgesloten met een tombola.

Op zondag 17 december was de kerstviering voor Limburg Noord en Midden bij restaurant Int Brookx in Stevensweert. Hier waren 70 leden aanwezig. Het programma van deze dag was hetzelfde als in Heerlen, behalve dat hier voor een diner gekozen was in plaats van een buffet.

Ledenvergadering op 7 april

Op zondag 7 april wordt de ledenvergadering/ contactdag van afdeling Limburg gehouden.

Dit jaar is deze bij restaurant Int Brookx in Stevensweert. De uitnodiging wordt meegestuurd met de nieuwsbrief van de afdeling.

Weekend 2024

Van 24/5 tot en met 27/5 wordt een weekend georganiseerd bij Center Parcs Meerdal.

De uitnodiging met verdere informatie wordt meegestuurd met de nieuwsbrief. (Berthy Deneer)

Secretariaten van de afdelingen

Noord Nederland

H. de Jong (waarnemend secretaris), Tel.: 06-20822391,
e-mail: h.dejong@bnmo.nl

Friesland

Erik de Wit, Pier Thomasstrjitte 11, 9089 CC Wytgaard,
e-mail: e.dewit@bnmo.nl

Overijssel

Paul de Reus (waarnemend secretaris), Hofakkers 33, 7861 AR
Oosterhesselen, tel.: 06-51938105, e-mail: p.dereus@bnmo.nl

Gelderland

P.H.M. Winands, Goudakkerstraat 11, 6952 BD Dieren,
tel.: 06-26555920, e-mail: p.winands@bnmo.nl

Utrecht/'t Gooi

C.S. Hellinga, Kastanjelaan 17, 1231 XZ Loosdrecht,
tel.: 06-53481297, e-mail: c.s.hellinga@bnmo.nl

Noord-Holland

Theo Bakker, tel.: 06-53647365,
e-mail: t.bakker@bnmo.nl

Zuid-Holland

W. van den Burg, tel.: 06-40551361,
e-mail: w.vd.burg@bnmo.nl

Zeeland

J.M. den Hollander, Van Teijlingenstraat 12,
4388 CZ Oost-Souburg, tel.: 0118-461113,
e-mail: h.den.hollander@bnmo.nl

Noord-Brabant

Mevr. L. Vos-Luijten (tijdelijk), Adelbertdal 8,
5551 CL Valkenswaard, tel.: 06-47020550,
e-mail: l.vos-luijten@bnmo.nl

Limburg

mw. B.H.M. Deneer-Maassen, Hofstraat 45, 6019 CC Wessem,
tel.: 0475-562436, e-mail: b.deneer-maassen@bnmo.nl

Politie

A. van Donselaar, Herderhof 9, 3833 JV Leusden,
tel.: 06-40904993, e-mail: a.van.donselaar@bnmo.nl

In dankbare herinnering

E. Harms-Mulder	(91)	Ten Boer
T. Fopma-Sienema	(94)	Sneek
F.H. Meinema	(69)	Enschede
F.H. Schoeber	(99)	Tegelen
H.L. Mordang	(81)	Maastricht
R. Rijling-Kronshorst	(95)	Leidschendam
H. Stuivenberg-Kok	(84)	Groenekan
M.E. Kalsbeek-Karssing	(85)	Simpelveld
W. Snellenberg	(90)	Den Haag

M.L. Levels	(96)	Reuver
E.J. Wijmans-Nieuwlaat	(98)	Halsteren
H.H. van Zuijlen-Siep	(93)	's-Hertogenbosch
T. Bongers-Heijnen	(98)	Roggel
M.M.A. Beterams-Vergeldt	(92)	Venray
M.W.J. van Hemmen	(74)	Boxtel
D.Y. van der Weide-Hiemstra	(85)	Stiens
A.F. Breidenbach	(83)	Harlingen

Welkom bij de BNMO

H.M.W. van Witteloostuijn	Politie
N. Berkheij	Politie
S.G. Lonnee	Politie
F. Bloom	Politie
A.P.E. van der Bent	Politie
J. Siegersma	Friesland
A.G. de Vries	Noord-Nederland
R.M. Paulussen	Noord-Nederland

A.A.M. Gérard-Fransen	Overijssel
M. Krook-de Vries	Utrecht/'t Gooi
T. de Graaf	Noord-Holland
M. Peters	Noord-Holland
C.W.H.M. Mouw-van Riel	Noord-Brabant
M.W.S. Crijns	Limburg
L.M.F. ten Heggeler	Limburg

Voornemens

Goede voornemens voor 2024? De mijne zijn al achterhaald. Gelukkig kun je altijd nieuwe maken, daar is geen gewelddadige jaarwisseling voor nodig. Voornemens kunnen positieve veranderingen geven aan je leven, mits je de uitvoering realistisch houdt, evalueert en in kleine stappen je doel(en) probeert te bereiken. Zover ben ik nu anno 2024.

In 2023 had ik het voornemen om de wereld eens een poepie te laten ruiken en bewust te maken van zaken waar dienstslachtoffers zoal tegenaan lopen. Mijn ultieme doel was het grijpen van de politieke macht in Den Haag. Ietwat ambitieus en kansloos natuurlijk. Dan maar solliciteren naar de functie van korpschef, want in beide gevallen kan het geen kwaad om eens een flinke bezem te halen door het uit eigenbelang gedreven carrièregespuis en allerlei onzinnige regels en systemen.

“Korpschef?” kwetterde het duiveltje op mijn linkerschouder, “Echt iets voor een vrouw...”. “Ken je beperkingen!”, replieerde het wijze engeltje op mijn andere schouder. Dan die lui maar eens confronteren met de gevolgen van het dienstslachtofferbeleid. Dát zal ze leren! Lotgenoten die mij daarin zijn voorgedaan, blijken vakkundig buitenspel gezet. Desondanks schrijven zij een positief korpsbesluit louter aan hun inbreng toe. Geweldig dat dergelijk optimisme nog onder dienstslachtoffers leeft, maar ere wie ere toekomt voor het huidige beleid.

Ik steek daarom graag bij degenen, die wanbeleid tot kunst hebben verheven en de menselijke factor daaraan ondergeschikt maken, samen met de daarmee ‘verdiende’ veer een zeker zo verdiende en reeds ontstoken illegale Cobra op dezelfde plek. De laatste met een kort lontje. Dat past bij ons. Ook altijd goed voor de ontvanger om zo te ervaren hoe rot ‘dankbaarheid’ aanvoelt, als je door dit beleid gedwongen thuis zit. “Haha, zeker doen!”, grijnst het duiveltje. “Verlaag je niet tot wat je anderen verwijt”, suggereert het engeltje en daarmee zijn mijn goede voornemens van de baan. Voorlopig hou ik het maar bij deze columns. Voor jullie de allerbeste wensen voor en maximaal herstel in dit nieuwe jaar! ■

Ad Fundum is dienstslachtoffer met PTSS en heeft jarenlang bij de Nationale Politie gewerkt in diverse functies. Ad Fundum verzet zich tegen de wijze waarop binnen het politie(ke)bestel met dienstslachtoffers wordt omgegaan. Daarbij is er een grote mate van betrokkenheid bij het wel en wee van lotgenoten en de BNMO.

Tokyo in mineur

De Grand Prix in het Japans Tokyo was een belangrijke wedstrijd op weg naar de Paralympische Spelen in Parijs. Maar tijdens de wedstrijden liet ik me erg afleiden door de scheidsrechter. Haar interpretatie van de wedstrijd verschilde van de manier waarop ik de wedstrijden beleefde. Er werden vreemde beslissingen genomen en grondgevechten werden niet toegestaan. Dit irriteerde me enorm en dat liet ik ook merken. Het is niet handig om dit te laten merken bij een jurysport. Het is makkelijk om de schuld bij de scheidsrechter te leggen, maar ik had professioneler moeten zijn. Iedereen heeft wel eens een slechte dag, maar het is extra zuur als dit op je wedstrijd-dag gebeurt.

Enkele weken voor deze belangrijke wedstrijd raakte ik geblesseerd aan mijn rug en enkel. Hierdoor moest ik aangepast trainen en was mijn voorbereiding anders dan normaal. De lange vlucht naar Japan was zwaar voor mijn rug. Vanwege het tijdsverschil waren we vroegtijdig naar Japan vertrokken. Daar konden we trainen in het Kodokan judo instituut, de heilige grond van de judosport en de locatie van het standbeeld van de grondlegger van het judo.

Of het nu door de jetlag kwam of door mijn fysieke gesteldheid, het slapen ging moeizaam. De dagen voor de wedstrijd bestonden uit veel wachten en rusten, maar ik was rusteloos en kon niet goed ontspannen. De reis en het verblijf in Tokyo waren een geweldige ervaring, maar het is jammer dat ik op dit belangrijke toernooi niet heb weten te presteren.

De volgende wedstrijd is in Duitsland. Dit geeft me extra tijd om weer fit te worden. Het wordt extra spannend, want ik moet presteren en een podiumplaats behalen om me te kwalificeren voor de Spelen. ■

BNMO-lid en Irakveteraan Daniël Knegt kreeg een zwaar ongeval tijdens een oefening met de luchtmobiele brigade. Het voertuig waarin hij zat, raakte van de weg en belandde boven op hem, met levensbedreigende verwondingen en blindheid tot gevolg. Hij knokte zich een weg terug en besloot de beste te worden in sport. Dit jaar wil hij meedoen aan de Paralympische Spelen in Parijs.

Veteranen staan op voor onze vrijheid.

**Daarom wil Vfonds jullie
lof en waardering geven.**

Wij steunen verschillende initiatieven van organisaties die zich inzetten voor en met veteranen en hebben een speciale regeling voor de ondersteuning van reünies. Bekijk ze op vfonds.nl.

